

**Богдан Будьонков**  
студент гр. ФМПС-21,  
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

## **ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ТА ТУРБУЛЕНТНОСТІ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА**

Сталий розвиток, як концепція гармонійного поєднання економічного зростання, соціальної справедливості та збереження довкілля, набуває все більшої актуальності в умовах глобалізації та посилення взаємозалежності країн. У контексті глобальної невизначеності та зростаючих ризиків, таких як війна, економічні кризи, екологічні катастрофи та соціальні збурення, інтеграція принципів сталого розвитку в національну політику набуває критичного значення. Сучасне суспільство повинно функціонувати на засадах сталого розвитку, що передбачає гармонійну взаємодію між людиною та навколишнім середовищем. Для реалізації моделі сталого розвитку необхідно трансформувати принципи функціонування економічної системи.

Сьогодні Україна стикається з надзвичайними викликами, зокрема внаслідок війни, яка призвела до серйозних економічних, екологічних та соціальних потрясінь. Всі зусилля, спрямовані на сталий розвиток, ускладнені. Проте, прагнення України інтегруватися в економічний простір ЄС вимагає дотримання основних принципів, які є ключовими для розвитку європейських країн. Це підкреслює необхідність нових досліджень у сфері сталого розвитку в умовах сучасних турбулентних процесів.

Аналізуючи наукові праці д.е.н., професора С. І. Юрія, можна виділити кілька ключових аспектів, які впливають на перспективи сталого розвитку в умовах сучасної турбулентності. По-перше, він підкреслює важливість макроекономічної стабільності як фундаменту для довгострокового зростання. За його твердженням, інфляція, девальвація національної валюти та високий рівень державного боргу створюють значні перешкоди для інвестицій та сприяють зростанню соціальної напруженості. По-друге, професор звертає увагу на необхідність диверсифікації економіки та зменшення залежності від експорту сировинних ресурсів. Це дозволить знизити вразливість до зовнішніх шоків та створити більш стійку економічну систему. По-третє, С. І. Юрій акцентує на важливості розвитку людського капіталу як одного з основних факторів зростання продуктивності праці та підвищення якості життя населення.

У контексті глобальної невизначеності та безпекових ризиків, сталий розвиток вимагає комплексного підходу, який враховує як внутрішні, так і зовнішні фактори. Важливу роль відіграють такі заходи:

– посилення макроекономічної політики: створення стабільного макроекономічного середовища є необхідною умовою для залучення інвестицій та стимулювання економічного зростання;

– розвиток інноваційної економіки: інновації є рушійною силою економічного зростання та дозволяють підвищити конкурентоспроможність національної економіки;

– зміцнення енергетичної безпеки: диверсифікація джерел енергії та підвищення енергоефективності є важливими кроками для зменшення залежності від імпорту енергоресурсів;

– створення ефективної системи соціальної захисту: соціальна справедливість є невід'ємною складовою сталого розвитку;

– міжнародне співробітництво: спільні зусилля країн світу є необхідними для вирішення глобальних проблем, таких як зміна клімату, бідність та нерівність.

Незважаючи на виклики, Україна продовжує працювати над досягненням цілей сталого розвитку. У 2023 році за показником індексу сталого розвитку Україна отримала 76,5 балів, що відповідає 38-му місцю серед 166 країн. Однак досягнення інших цілей, таких як подолання голоду, гендерна рівність та забезпечення доступу до чистої води, залишаються складними завданнями. Крім того, важливо зазначити, що навіть у складних умовах формування сприятливого клімату для впровадження концепції сталого розвитку є важливим для стабільного функціонування національної економіки. Після закінчення війни, відбудова країни вимагатиме великих фінансових ресурсів і нової моделі розвитку суспільства. Раціональне використання природних ресурсів стає дедалі важливішим, а досягнення цілей сталого розвитку може сприяти залученню фінансових ресурсів та підтримки міжнародних організацій.

Отже, питання сталого розвитку в Україні, хоч і не є пріоритетними у поточний момент, повинні залишатися в центрі уваги під час відбудови після війни. Це сприятиме модернізації національної економіки, відновленню інноваційного потенціалу та покращенню якості життя. Впровадження принципів сталого розвитку в нову модель економічного відновлення може позитивно вплинути на привабливість країни для проживання та повернення громадян з-за кордону. Таким чином, сталий розвиток є не лише шляхом до кращого майбутнього для України, а й необхідністю в умовах сучасних глобальних викликів. Сталий розвиток в умовах глобальної невизначеності та безпекових ризиків є складним і багатогранним завданням. Реалізація цієї мети вимагає комплексного підходу, який враховує як внутрішні, так і зовнішні фактори. Наукові праці д.е.н., професора С.І. Юрія надають цінні рекомендації щодо формування ефективної економічної політики, спрямованої на забезпечення сталого розвитку України.

#### **Список використаних джерел:**

1. Дубина М., Сердюк Д. Забезпечення сталого розвитку України в умовах невизначеності та турбулентності зовнішнього середовища. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. № 4 (36). С. 9-25. URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/299096/291569>
2. Юрій С. І. Проблеми фінансування інноваційної діяльності в Україні. *Вісник Львівського університету*. Серія економічна. 2007. № 45.

3. Юрій С. І., Петренко О. В. Вплив глобальної фінансової кризи на стан банківської системи України. *Економічний часопис*. 2009. № 1.
4. Юрій С. І. Міжнародні фінанси: Підручник. Київ: ТНЕУ, 2010.

**Андрій Новак**

студент гр. МАРК-22

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

## **ФІНАНСИ У НАШОМУ ЖИТТІ**

Ні для кого не є секретом, що фінанси відіграють важливу роль у повсякденному житті кожного з нас, але не всі розуміють, що це. Тож, що таке фінанси у нашому житті? Зазвичай більшість ідентифікують поняття «фінанси» з грошима. Чи насправді це є так? Заглиблюючись в дисципліну «Фінанси», можна зрозуміти, що поняття «фінанси» є набагато ширшим поняттям, аніж гроші і ідентифікувати їх один з одним було б не доречно. Гроші – є матеріальним проявом фінансів, а фінанси – це сукупність грошових відносин, з приводу розподілу та перерозподілу фінансових ресурсів між державою, юридичними та фізичними особами.

Здорові стосунки зі світом фінансів і правильне управління грошима завжди є корисними навичками. Подобається нам це чи ні, але значна частина наших життєвих рішень залежить від стану наших фінансових можливостей. Часто ми чуємо, що гроші негативно впливають на людину, змінюючи її та показуючи гіршу сторону особистості. Люди здатні надавати більш значну перевагу грошам, жертвуючи моральними та сімейними цінностями та навіть піти на злочин заради миттєвого збагачення.

Якщо проаналізувати, що можуть нам дати гроші, то можна зрозуміти, що саме їх наявність відкриває безліч можливостей для нас, починаючи від подорожей до купівлі необхідних речей: житла, одягу, їжі. Роблячи наше життя комфортним та затуманюючи нас, даючи хибне уявлення, що гроші – це саме найважливіше в нашому житті. Тому ефективне управління грошима є важливим, забезпечуючи нам фінансову безпеку, замість того, щоб жити від зарплати до зарплати.

Успішне управління фінансами не завжди дається легко. Як правило, сильно залежачи від правильного планування розподілення власних фінансових ресурсів. Часто можна зіткнутися з періодами, коли витрати будуть перевищувати доходи, щоб уникнути цього необхідно поставити правильні фінансові цілі. Замість того, щоб просто витрачати гроші без належної системи, слід продумати про створення реалістичного плану своїх доходів і витрат, щоб задовольнити власні потреби та потреби своєї сім'ї. Відкриваючи нам фінансову свободу, адже коли в тебе є достатня кількість грошей, ми можемо задовольнити всі свої потреби та мрії.